

BEYOĞLU SENİN

KATILIMINLA BEYOĞLU

İBB MÜDÜRLÜK PERSONELLERİ İLE
GÖRÜŞMELER RAPORU

2021

Bu rapor **İstanbul Planlama Ajansı Sosyal Politikalar Ofisi** tarafından hazırlanmıştır.

2021

Katılımcılar: Halkla İlişkiler Müdürlüğü Katılım Masaları Görevlileri (2 kadın personel), Hacıahmet Parkı Güvenlik Görevlisi, Park Bahçeler Müdürlüğü Temizlik Görevlisi (Beyoğlu'nun her mahallesinde gezici olarak görev yapıyor), Beyoğlu Bölge Şefliği Kontrol Mühendisi, Örnektepe Kız Öğrenci Yurdu Sorumlusu, Zabıta Memurları (bir kadın, bir erkek personel)

1. Mekânsal Bulgular

Kentsel Güvenlik

Hacıhüsrev Mahallesi'nde Roman, Hacıahmet Mahallesi'nde ise Kürt vatandaşların ağırlıkta olduğu, yan yana konumlanan bu iki mahalle için uyuşturucunun çok temel bir geçim kaynağı olduğu, mahallenin farklı bölgelerinde alan tutarak satıcılık yapıldığı aktarılmıştır: *“Hacıahmet Parkı'nın bir duvarında Romanlar, diğer duvarında Doğu'dan göç etmiş mahalleliler satış yapar.”* Mahalledeki Hacıahmet Parkı'nın ve parkın yanındaki mezarlığın madde satış alanı olduğu, buralarda 24 saat güvenlik görevlilerinin durduğu, mahallede sık sık çatışmaların çıktığı ve Çevik Kuvvet'in sürekli olarak devriye gezdiği anlatılmıştır. **Bu nedenle, Hacıahmet, İstiklal ve Hacıhüsrev mahallelerinin yer aldığı bu bölgenin en büyük sorununun kentsel güvenlik olduğu belirtilmiştir.**

Hacıahmet Parkı çevresinde uyuşturucu kullanımından ziyade madde satışının yaygın olduğu vurgulanmıştır. Diğer yandan, İBB Örnektepe Kız Öğrenci Yurdu'nun yakınındaki Kıbrıs Barış Ormanı Parkı'nda madde kullanımının oldukça yaygın olduğu söylenmiştir. Bu parkta bir güvenlik personeli bulunmamaktadır ve burada hem madde kullanımı hem yan kesicilik görülmektedir. Yurtta kalan öğrencilerin parkla ilgili rahatsızlıklarını yurt idaresine bildirdiği, aynı zamanda katılım masasına gelen kadınların da parktaki uyuşturucu kullanımı ve göçmen yoğunluğuna dair şikâyet oluşturduğu aktarılmıştır. Katılım masasına parkla ilgili şikâyette bulunan kadınlar parklardaki güvenlik sorunu sebebiyle mahallelerindeki tek yeşil alandan yararlanamadığını iletmiştir. Personellerin gözlemine göre parktaki “göçmen sorunu” olarak tanımlanan durum mahallede birkaç göçmen ailenin birleşip boş dükkânları kiralaması, buralarda toplu bir şekilde yaşaması ve parkları da topluca kullanmasıdır. **Bu toplu yaşama ve gezinme durumu bir tür “akraba çeteleşmesi” olarak yorumlanmaktadır.**

Hacıahmet Parkı etrafında yoğunlaşan uyuşturucu madde satışının sadece emniyet denetlemeleriyle çözülemediği, polisler mahalleden çıkana kadar torbacıların **Sefa Meydanı Sokak** tarafına yöneldiği, polisler mahalleden çıkınca da tekrar park ve mezarlık etrafında toplandığı aktarılmıştır. Parkın etrafındaki inşaat alanlarının da uyuşturucu madde satışına olanak tanıdığı altı çizilmiştir. Madde satışı ve mahalle güvenliğinin yalnızca kolluğu ilgilendiren bir mesele olarak ele alınmasının sorunu çözemeyeceği, bu nedenle Beyoğlu

Belediyesi'nin parkın en yoğun noktasına bir **Millet Bahçesi** (kütüphane vb. fonksiyonları da olan) açma hazırlığında olduğu dile getirilmiştir. **Beyoğlu Mehmet Akif Ersoy İlkokulu'ndan çıkan çocukların da söz konusu parktan geçerek evlerine gittiği belirtilmiştir. Bu nedenle parkın çocuklar için güvenli hale getirilmesi ve çocuklara yönelik madde bağımlılığını önleyici hizmetler planlanması gerektiği düşünülmektedir.**

Gezi Parkı'nın da son derece turistik ve merkezi olmasına rağmen güvenli olmadığı ifade edilmiştir. Buradaki temel sorunlar dilencilik, evsizlik ve yan kesicilik olarak tanımlanmıştır. Parkın özellikle geceleri evsizler için bir barınma mekânı olduğu, parkta konaklamak isteyen evsizlerin büyük bir kısmının Suriyeliler, Afganlar ve Romanlar olduğu; Kuştepe ve Örnektepe'den gelen yan kesici ve dilencilerin yaygınlığı anlatılmıştır. Ayrıca, özellikle yaz aylarında kimlik kontrolünde ortaya çıktığı üzere farklı şehirlerden (Adana vb.) Roman vatandaşların kâğıt toplamak, eskicilik ve dilencilik için Beyoğlu'na geldiği, bunun da akrabalık ilişkileri ile mümkün olduğu bildirilmiştir. Çocuk dilenciliğinin de oldukça yaygın olduğu fakat zabıtalara çocuklarla çalışma yetkisi olmadığı, bu nedenle çocuklara müdahalenin ancak Emniyet ile işbirliği içerisinde yapılabildiği, çocuk dilencilere müdahalenin vatandaşlarda tepkiye sebep olduğu ve sık sık 153'e bu konuda şikâyetlerin gittiği vurgulanmıştır. Seyyar satıcılara müdahalelerin de benzer bir tepkiyle karşılandığı, **bu nedenle çocuk dilenciliği ve seyyar satıcılık alanlarına müdahalelerin sahadaki İBB görünürlüğünü ve kamu vicdanını sarsmayacak şekilde yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır.**

Kentsel Dönüşüm

Personellere göre Beyoğlu'nun bir diğer önemli sorunu ise kentsel dönüşümdür. Örneğin, İBB Hacıahmet Parkı güvenliği aynı zamanda İstiklal Mahallesi sakinidir ve bölgedeki kentsel dönüşüm sürecine dair mahallelinin yaşadığı tedirginliği paylaşmıştır. Kentsel dönüşüm süreciyle birlikte yerinden edileceğini düşünen personel bölgedeki arazi mülkiyet durumunun karmaşıklığı sebebiyle mahallesindeki sürecin kısa vadede tamamlanabileceğini düşünmemektedir. Tarlabaşı, Halıcıoğlu ve Okmeydanı'nda da benzer tedirginliklerin yaşandığı aktarılmıştır.

2. Sosyo-ekonomik Bulgular

Beyoğlu'nda en düşük sosyo-ekonomik düzeyin Hacıahmet, Hacıhüsrev ve İstiklal mahallelerinin olduğu bölgede görüldüğü söylenmiştir. Bu bölgeyi Örnektepe'nin takip ettiği düşünülmektedir.

Genç üniversiteli kadınlar

Örnektepe Kız Öğrenci Yurdu'nda yaklaşık 200 öğrenci kalmaktadır ve öğrencilerin tamamı İstanbul dışından gelmiştir. Öğrencilerin büyük bir kısmının İstanbul'a ilk gelişleri üniversite eğitimi için olmuştur, dolayısıyla yurttan kalanların İstanbul'u tanımayan genç kadınlardan oluştuğu söylenebilir. Üstelik bu öğrencilerin büyük bir kısmı sosyo-ekonomik düzeyi düşük ailelerden gelmektedir. Öğrencilerin yurttan ilk beklentileri kenti tanımak ve görmek olmuş, daha sonra burs ve iş talepleri çok yoğun bir şekilde gelmiştir. Kenti tanıma ve görme isteğine yönelik Halkla İlişkiler Müdürlüğü ile birlikte Beyaz Gezi etkinlikleri düzenlenmiş, burs talebi olanlar İBB Genç Üniversiteli Eğitim Bursu'na yönlendirilmiş ve çalışma isteği/ihtiyacı olanlar ise Bölgesel İstihdam Ofisleri aracılığıyla işe yerleştirilmiştir. Yurttan kalan öğrencilerin birçoğu çalışmakta veya İBB'den burs almaktadır. Çalışanların neredeyse tamamı hizmet sektöründe yer almıştır fakat küçük firmalardansa büyük oteller gibi daha geniş olanaklara sahip iş alanları tercih edilmiştir. **Yurttan kalan genç kadınlar kenti tanıdıca Örnektepe'nin Beyoğlu'nun diğer yerlerinden farklı olduğunu ifade etmektedir ve mahalle güvenli bulunmamaktadır.** Yurt idaresine taciz ve madde kullanımıyla ilgili şikâyetler gelmektedir. Yine de, tacizin İstanbul'un her yerinde olduğunu göz önünde bulunduran öğrenciler **okullara ulaşımın görece kolay olmasından ve merkezi konumundan dolayı Örnektepe yurdunu tercih ettiklerini ifade etmektedirler.**

Seyyarlar

Taksim'de görev yapan zabıtalara göre Taksim'in en büyük seyyar satıcı grubu parfümcülerdir. Midyeciler gece, sucular yaz aylarında çıkarken parfümcülerin her mevsim ve her saatte Taksim'de olduğu, özellikle turistleri rahatsız ettikleri ve yüksek fiyat biçtikleri, parfümcülerden hem vatandaşların hem turistlerin sık sık şikâyetçi olduğu aktarılmıştır. Parfümcülerin genellikle Tarlabası, Üsküdar ve Ümraniye'den gelen, birbiriyle akrabalık ilişkisi bulunan kişiler olduğunun altı çizilmiştir.

3. Talep ve İhtiyaçlar

Katılım masalarında kadınların en çok memnuniyet belirttiği hizmetin Anne Kart olduğu, çocuklu annelerden daha fazla sosyal donatı alanları talebi geldiği vurgulanmıştır. Katılım masalarında görev almış personellerin aktarımına göre Örnektepe, Okmeydanı ve Kasımpaşa'daki kadınlar özellikle kış aylarında çocuklarıyla birlikte gidebilecekleri alanların olmadığını bildirmiştir. Erkeklerin kahvehanelere gittiği, kadınların ise çocuklarıyla birlikte genellikle evde vakit geçirdiği aktarılmıştır. Ayrıca, yine katılım masalarındaki personellere göre Beyoğlu'ndaki kadınlar Örnektepe Mahalle Evi'nden haberdar değildir. Cihangir'in apartmanlara boğulması sebebiyle sosyo-ekonomik düzeyinin görece yüksek olmasına rağmen

yeşil alan ihtiyacının çok yüksek olduğu söylenmiştir. Yeşil alan ihtiyacının en fazla ihtiyaç duyulduğu diğer yerler ise Tarlabası, Okmeydanı ve Kulaksız olarak sayılmıştır. Hasköy ve Kasımpaşa'nın bu anlamda daha fazla olanağa sahip olduğu belirtilmiştir. Örneğin, zaten iyi bir olanak olan Sururi Parkı'nın hemen karşısına Beyoğlu Belediyesi'nin yeni ve büyük bir park yapmak üzere olduğu aktarılmıştır. Parkların evsizlik, dilencilik ve torbacılığın merkezi olması bu mekânlardan kadınları ve çocukları dışlamaktadır. Ancak, parklardaki güvenlik sorunlarının hem emniyetle işbirliği hem de sosyal hizmetlerin bu mahallelere etkin bir şekilde yönlendirilmesi olmadan çözülemeyeceği düşünülmektedir. Parklarda konaklamak isteyen evsizlerle Dilenci Amirliği ilgilenmektedir. Evsizlerle sosyal hizmet birimlerinin değil dilencilik biriminin ilgilenmesi yeniden gözden geçirilmesi gereken bir politikadır. Ayrıca, İstiklal üzerinde daha fazla turizm zabıtasının istihdam edilmesi gerektiği, yine özellikle İstiklal'de şehir tuvaletlerinin yetersiz olduğu vurgulanmıştır. Son olarak, Beyoğlu'nda çok ciddi bir trafik ve otopark sorunu vardır.